

Llangollen

IZVEŠTAJ

SA PUTA FOLKLORNE GRUPE NR SRBIJE NA FESTIVAL U LLANGOLLEN

Na dan 4 jula uveče pošli smo sa beogradske stanice i to: 4 tamburaša iz Subetice, 8 igrača iz Subetice, 1 muzičar iz Beograda, 4 igrača iz Beograda i ja kao vođa puta, ukupno 18 lica. Igrači iz Beograda pošli su na mesto 4 šiptara iz Rugova, koji zbog paseških teškoća nisu mogli da podju. Ceo put do Londona tekao je bez komplikacija i glatko. U Londonu nas je dočekao jedan službenik Ambasade sa autobusom i odveo nas na večeru u Ambasadu. Oko ponoći istoga dana krenuli smo za Llangollen, gde smo stigli sutradan ujutru. Prihvatilo nas je njihov komitet za doček i razmestio po stanovima. Stanovali smo u selu Rhosymedre udaljeni oko 8 milja od Llangollen, gde smo bili razmešteni po privatnim kućama. Hranili smo se u Llangollen na samom festivalu. Prijem i briga domaćina o nama bili su odlični.

U sredu 9 jula smo se takmičili. U narodnim igrama takmičilo se ukupno 18 grupa. Naša grupa plasirala se na I mesto postigavši 96 poena od 100 mogućih, osvojila je time Internacionalni trofej i prvu nagradu od 30 funti. Na drugom mestu je ukrajinska grupa ORLYK /emigranti/ sa 91 poenom, a zatim austrijska grupa sa 82 poena. Zvanična ocena žirija /Violet Alford, William Cain/ za našu grupu je:

a/ Ratnička igra iz Rugova

Ogromna dramska moć i realno proživljena igra. Najuverljivija. Najpohvalnije izvođenje.

b/ Memačko kolo

Odlično fraziranje i ritam. Keraci vrlo dobri.

Vanredno odigrano.

Štampa je ovaj naš uspeh široko popularisala. Listovi na prvim stranama donose naše slike. Čak i Londonski OBSERVER na prvoj strani donosi sliku Rugovske igre. LIVERPOOL ECHO posvećuje celu prvu stranu nama a lokalni listovi puni su naših slika i pohvalnih kritika. Navodim neke:

OBSERVER 13 juli: Jugosloveni su pobedili.... Onaj ko ih je video nikada neće zaboraviti njihovu uzbudljivu igru sa mačevima, koju prati samo snažni bubanj i u kojoj se dva čoveka bore za istu devojku.

LEADER od 11 jula piše: Takmičenje je bilo verovatno najbolje otkako je ovaj privlačni festival osnovan 1948 godine... Po treću godinu uzastopce glavne počasti i nagrada pripale su jugoslovenskoj grupi, čiju igru su članovi žirija ocenili kao čarobnu, egzotičnu, dramatičnu i tehnički savršenu. Njihove dve igre bile su oduševljene primljene. Nastup bubnjara i dvojice igrača sa mačevima bio je ubedljiv i životno realan. Druga igra, koju je pratio tamburaški orkestar, a u kojoj su igrači imali zvonca na čizmama bila je izvanredan kontrast.....

LIVERPOOL ECHO od 1 jula: U narodnim igrama, Jugosloveni, koji su osvojili gledalište njihovom divnom ratničkom igrom, našli su jedan na drugoga mačevima tako snažno i ubedljivo, da je član žirija, verovatno izražavajući i mišljenje gledalaca, rekao da je zadovoljan što je sedeo u gledalištu a ne na pozornici. Njegovo mišljenje o igri bilo je: egzotična i neizmerno dramatična.

Sem za takmičenje, u Langolenu smo nastupili još tri puta i jedanput u selu gde smo stanovali na molbu naših domaćina.

Iz Langolena smo pošli za London u nedelju 14 jula. Istoga dana uveče prisustvovali smo drugarskom večeru u našoj Ambasadi, a u ponedeljak 15 jula, Subotičani, njih 12 na beseju, krenuli su za Jugoslaviju, kako je to ranije i predviđeno. Ja sam ih otpratio do Ostende, smestio u direktan vagon za Beograd i dalju brigu o njima poverio Josipu Duliću, medicinskom laborantu iz Subotice.

Grupa od 6 ljudi koja je ostala u Londonu imala je zadatak da prikaže naše igre na kongresu britanskih igračkih pedagoga. Troškove njenog daljeg boravka u Londonu snosio je Cyril Beaumont. Ovaj zadatak uspešno je izvršen 27 jula. Ja sam održao kraće predavanje o našim igrama a grupa je demonstrirala 30 igara iz svih krajeva Jugoslavije. Predavanje i izvođenje igara bilo je oduševljeno pozdravljeno.

U međuvremenu deo grupe koji je ostao u Londonu učestvovao je na dobrotvornoj priredbi u Oksfordu 19 jula.

Za Beograd smo krenuli 8 jula ujutru i stigli 30 jula.

+++++

Na osnovu materijala vidjenog na festivalu stekao sam ove utiske:

1. Plasman naših grupa koje su tri godine odnosile prva mesta u Langolenu nije ~~rezultat~~ toliko rezultat vrednosti baš tih grupa, koliko rezultat vrednosti, raznovrsnosti i lepote našeg igračkog folklora, koji je apsolutno nadmoćan nad ostalima. Zato smatram da će svaka grupa koja se ubuduće bude takmičila osvojiti prvo mesto, pod uslovem da odabere lepe i efektne igre. Dokaz za to je uspeh grupe koja se takmičila ove godine a koja je stepocentne amaterska, a u većini i izvorna-sa sela.

2. Mislim da sledećih godina treba nastupiti i sa muzičkim folklorom-pesmana i svirkom, pošto smo, prema onome šta sam video na festivalu i tu daleko superiorniji od ostalih i obezbeđeno nam je prvo mesto. Takođe smatram da treba nastupiti i sa manjim horom koji bi pevao Mekranjčeve rukoveti ili druge pesme komponovane na podlezi narednog melosa, što bi takođe imalo šansa za osvajanje 1 mesta.

3. Direktor festivala rekao mi je da smo mi prva jugoslovenska grupa sa kojom je mogao lako da se sporazume. Zato smatram da narednih godina grupe treba sastavljati pretežno od lica koja govore strane jezike, što bi našoj zemlji donelo još više ugleda.

4. Smatram nelogičnim da strana štampa mnogo više populariše naš uspeh no domaća štampa. O našem uspehu izišle su samo kratke i suve notice u dnevnim listovima. Onaj ko je doživio oduševljene duge aplauze i ovacije desetina hiljada ljudi može ~~razumeti~~ koliko je ovo nerazumljivo.

5. Predlažem da se Internacionalni festival narednih igara i pesama uvede u našoj zemlji, pošto zbog bogatstva našeg folklora imamo više prava na to no Engleska koja je siromašna folklorom. To pod uslovem da svaka grupa snosi svoje putne troškove, kao što je slučaj i sa Langolenskim festivalom. To bi doprinelo i razvoju našeg turizma. Primer: Langolen ima oko 3000 stanovnika a na svakoj od festivalskih priredaba bilo je najmanje po 12.000 posetilaca. Na taj način rashodi bi bili mali a korist velika.

6. Ovakva učestvovanja na festivalima ne treba ni ubuduće prepuštati, pošto ogromno doprinose popularizaciji naše zemlje u stranom svetu.

Rukovodilac grupe,

Carlozan Zerehuf